

Ontwikkeling richting regelgestuurde processen is gaande

BPM-MATRIX CONTINUEERT

De BPM-matrix heeft zich in de afgelopen jaren bewezen en wordt veelvuldig geraadpleegd. Het biedt een overzicht van BPM-systemen die op de Nederlandse markt zijn ingezet om ondersteuning te bieden aan Business Process Management.

Door Geert-Jan Rens en Leon Debije

De BPM-matrix is te raadplegen via de website van Business Process Magazine (www.businessprocess.nl). De systemen worden op vele onderdelen en functionaliteiten met elkaar vergeleken. De ontwikkeling van kennis op het gebied van en inzicht in BPM, maar ook de behoeften in de markt vragen om een doorontwikkeling van BPM-systemen. Dit leidt ertoe dat de BPM-matrix wordt aangepast volgens de laatste inzichten en trends die zich rondom BPM aftekenen.

In welke richting ontwikkelen BPM-systemen zich momenteel? Op de eerste plaats: Platform voor continue verbetering. Op een gedeelte tweede plaats: naar Procesondersteuning & uitvoering, Integrale beheersing & bedrijfsvoering, Platform voor performance beheersing & transparantie'. En op de derde plaats: Communication platform.

In het voorjaar van 2010 is de vragenlijst van de BPM survey op een aantal belangrijke punten uitgebreid en ingevuld door verschillende leveranciers. In dit artikel belichten we de

belangrijkste inzichten en resultaten naar aanleiding van dit onderzoek. De in afbeelding 1 vermelde BPM-systemen zijn opgenomen in de BPM-matrix (bij het ter perse gaan van dit magazine).

BPM life cycle als uitgangspunt

Vanuit BPM wordt gestreefd naar een zichzelf verbeterende en optimaal functionerende organisatie. Een dergelijke organisatie weet de continuïteit te borgen door een hoge mate van flexibiliteit en verandervermogen te tonen onder voortdurend wijzigende omstandigheden.

Het verschil met andere methodologieën als TQM en CIM die een gelijksoortig doel nastreven, is dat BPM gebruik maakt van specifiek daartoe ontwikkelde systeemondersteuning. Om die reden willen we nagaan in hoeverre BPM-systemen aan dit streven tegemoet komen.

In de nieuwe opzet van de BPM-matrix zijn de vijf categorieën uit BPM life cycle (zie afbeelding 2) als uitgangspunt genomen. De onderkende categorieën zijn: Design, Modeling, Execution, Monitoring en Optimization. Om de BPM-systemen te kunnen karakteriseren, is gevraagd in hoeverre een systeem ondersteuning biedt aan de categorieën van de BPM life cycle.

Afgezet tegen de BPM life cycle is af te lezen dat de BPM-systemen tegemoet komen aan de volgende categorieën: Design & Modeling (100 procent); Execution (62 procent); Monitoring & Optimization (90 procent).

Design & Modeling: het ontwerpen van de bedrijfsvoering

Onder 'Design & Modeling' worden de procesmodellen ontworpen en gemodelleerd volgens op voorhand meegegeven doelstellingen en kaders. Zoals we ook al in de vorige versie van de matrix zagen, voorzien alle BPM-systemen in deze ondersteuning. Naast de procesmodellen worden ook steeds vaker andere architectuurdomeinen vastgelegd. De bekende driedeling die daarin wordt gehanteerd is: 'Businessmodellen', 'Informatiesysteemmodellen' en 'Technologiemedellen'. Deze modellen vormen tezamen een afspiegeling van de inrichting van de organisatie. De mate waarin de systemen hierin ondersteuning bieden varieert. Zo ook de mogelijkheid om de modellen onderling met elkaar te kunnen verbinden, zodat veranderingen kunnen worden doorgevoerd in alle aspecten en facetten van de architectuur.

Naast de procesmodellen worden ook de overige architectuurdomeinen afgedekt: Businessmodellen (75 procent); Informatiesysteemmodellen (66 procent); Technologiemedellen (50 procent).

Execution: het laten werken van de processen

Rondom 'Execution' zien we dat BPM in combinatie met SOA de processen en ondersteunende systemen operationeel maakt en in werking stelt. De onderliggende applicaties maken dat de processen worden uitgevoerd. De combinatie van BPM met SOA en/of Workflow zorgt voor de één op één verknoping tussen de procesmodellen en onderliggende applicaties en uit te voeren handmatige processen. Aanpassingen in de organisatie zijn daarmee sneller te realiseren en te effectueren in de uitvoering. De systemen die hierin ondersteunen verschillen nog sterk, bijvoorbeeld in de formaten (BPEL, XPDL, BPML) welke door de process engine worden gebruikt.

Hoewel 68 procent van de BPM-systemen de SOA/BPM-architectuur ondersteunt, beschikt 42 procent over een process engine om tot 'Execution' te kunnen overgaan.

Monitoring & Optimization: zicht op resultaat en verbetering

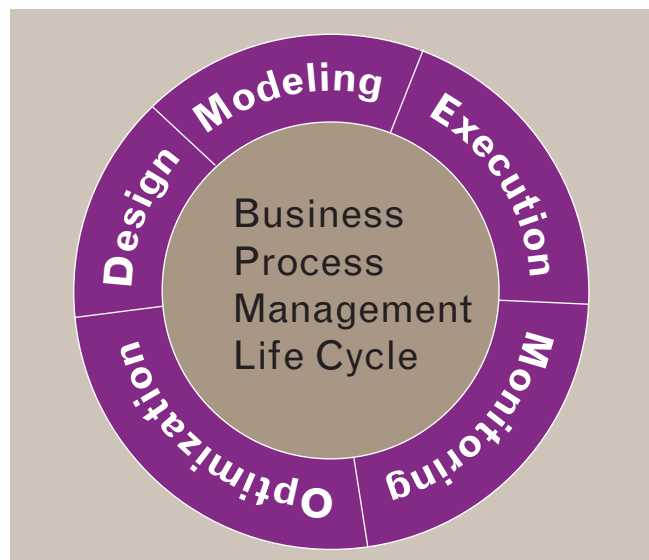
Ten aanzien van de 'Monitoring' verschillen de BPM-systemen sterk van elkaar en daarmee varieert ook de mate waarin

BPM-systeem	Leverancier
ADONIS	BOC
AgilePoint BPM Suite	AgilePoint EMEA
ARIS	IDS Scheer
AuraPortal BPMS	AuraPortal Benelux B.V.
BiZZdesigner	BiZZdesign
BPMlone	Pallas Athena
Casewise	Casewise
Comm'ant management-systeem	Comm'ant Nederland B.V.
Cordys Business Operations Platform	Cordys
Engage! Modeler	Engage! Software
inubit BPM-Suite	inubit Benelux
Lombardi Teamworks 7	You Get BV
ManualMaster	ManualMaster
Metastorm Enterprise	Metastorm Nederland
Rules 2008	Mavim B.V.
Sensus-methode	De Sensus-methode BV
TaskCentre	Orbis Software Benelux
TCG ProcessPublisher	The Competence Group
TopEase	Pulinco Engineering AG Zwitserland
ViFlow 4	BEVON Gilde BV
webMethods Suite	Software AG

Afbeelding 1: BPM-systemen en leveranciers in de BPM-matrix.

de optimalisatie daar profijt van heeft. 'Monitoring' omvat bijvoorbeeld de mogelijkheid om prestatie indicatoren af te meten aan gestelde normen en de resultaten in dashboards te presenteren. Bij sommige systemen zijn die standaard aanwezig en bij andere geheel naar eigen behoeften in te richten of te bouwen.

In lijn met de gestelde doelen van de organisatie is het mogelijk de prestaties van de gehele bedrijfsvoering te meten.

Afbeelding 2: De BPM life cycle. (Bron: Blomskold & Klingenberg, University of Oslo).

Afhankelijk van de voorhanden zijnde 'Monitoring' kunnen de resultaten van de volledige organisatie getoond worden aan de gebruikers.

Van de onderzochte BPM-systemen biedt 55 procent de mogelijkheid tot het meten van KPI's en is in staat deze via dashboards aan de gebruiker ter beschikking te stellen.

Om tot 'Optimization' te komen, wordt de informatie van waargenomen prestaties uit de monitor geraadpleegd. Echter, dit vormt niet de enige informatiebron waarop men zich zal baseren. Ook overige interne en externe veranderingen en prestaties worden waargenomen. Al deze managementinformatie samen leidt tot de gewenste 'Optimization'. Deze vertaalt zich in de vernieuwde doelstellingen en het te volgen beleid van de organisatie.

In de uitwerking daarvan worden relaties gelegd met de aspecten en facetten van de architectuurdomeinen. Het resultaat hiervan is dat de BPM life cycle zich sluit en de 'Optimization' opnieuw wordt geëffectueerd in 'Design' en 'Modeling'.

Van de onderzochte BPM-systemen biedt 75 procent de mogelijkheid om wijzigingen in de doelstelling en het beleid te herleiden tot de aspecten en facetten in de architectuurdomeinen.

De BPM-cycli worden steeds korter: veranderingen en aanpassingen aan de bedrijfsvoering zijn kleiner en worden vaker uitgevoerd. Organisaties moeten immers snel en adequaat reageren. Het is dan noodzakelijk om in de toewijzing en inzet van middelen, resources en processen opnieuw een optimale overeenstemming te bereiken. Juist dat is een van de onderdelen waarmee de huidige BPM-systemen een verschil kunnen maken. Omwille van het optimaal presteren en de continuïteit bieden deze ondersteuning aan het veranderproces.

In iets minder dan 50 procent van de BPM-systemen wordt ondersteuning geboden aan migratie- en transitietrajecten.

Ook op het gebied van de besluitvormingsprocessen zien we een ontwikkeling richting regelgestuurde processen hun intrede doen. De interpretaties en afwegingen in de complexe en vaak grote hoeveelheden managementinformatie leiden tot regelgestuurde besluiten die in het procesverloop automatisch worden geëffectueerd.

In iets minder dan 50 procent van de BPM-systemen wordt ondersteuning geboden om stuurmaatregelen en beslisregels te creëren om business logica en governance uit te kunnen voeren op basis van 'rules'.

Tot slot

De ontwikkelingen in het vakgebied Business Process Management volgen elkaar snel op en de techniek maakt daarin zoveel meer mogelijk. Met de uitgebreide aanvulling op de matrix bieden we een breder inzicht in de beschikbare BPM-systemen en hun onderlinge positionering. Het is de uitdaging om nieuwe zienswijzen en ontwikkelingen rondom BPM-systemen te positioneren en de toegevoegde waarde voor de bedrijfsvoering zichtbaar te maken. De keuze voor een BPM-systeem is immers in eerste instantie afhankelijk van het doel waarvoor het systeem wordt ingezet. Met de vernieuwde BPM-matrix verwachten we dat deze match nog beter kan worden gemaakt.

Alle genoemde percentages en posities komen uit de BPM survey 2010, van O&i en Array Publications.

Alle gegevens in de BPM-matrix zijn door de bedrijven zelf ingevoerd en vallen buiten de verantwoordelijkheid van de redactie.

Geert-Jan Rens en Leon Debije zijn beiden ervaren BPM-adviseurs bij O&i.

Handige hulp bij selectietraject

De BPM-matrix vindt u onder de knop Guides (zie www.businessprocess.nl). Deze matrix geeft u gratis toegang tot een actuele online database met alle BPM-software op de Nederlandse markt. Eenmaal geregistreerd kunt u herhaaldelijk gebruik maken van deze dienst. De BPM-matrix staat onder redactie van consultants bij O&i.

U kunt op twee manieren gebruik maken van de BPM-matrix:

- U geeft uw selectiecriteria aan en de BPM-selector stelt automatisch een shortlist van producten voor u samen;
- U zoekt zelf door de BPM-matrix en stelt uw eigen overzicht van aansprekende leveranciers met hun producten samen.